ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ

ਫੂਲੇਲ ਸਿੰਘ
ਬਨਾਮ
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ
(2010 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 396)
ਸਤੰਬਰ 27, 2023

[ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਪਾਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਕੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਲ.) ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ; ਕੀ ਸਬੂਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 – ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ – ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ – ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਪੀੜਤ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ – ਪੀੜਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਫਰਕ:

ਫੈਸਲਾ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਪੀਡਬਲਯੂ-5, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ 05.11.1991 ਨੂੰ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ 08.11.1991 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ – ਪੀਡਬਲਯੂ-5, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੰਡੇ (ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ – ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ – ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-5, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਸਵੈਚ੍ਛਿਕ ਸੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਹ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਟਨੈਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ

PW-5, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ PW-8-ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਸੀ - ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲਤਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ (ਐਕਸ. ਪੀ. ਐਲ.) ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ।

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਦਹੇਜ਼ ਮੌਤ - ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦਾ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣਾ ਕੀਤਾ; ਇਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ - ਉਚਿਤਤਾ:

ਫੈਸਲਾ: ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖੁਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ - ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - PW-9-ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ - ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਛੋਟੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ) ਉਸ ਭਾਗਿਆਂਦਾਰ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - PW-6-ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ PW-4, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰਾਲ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ - ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ - ਇਸ ਲਈ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। [ਪੈਰਾ 15, 16 ਅਤੇ 17] ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 1019 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ.

ਇਮਪਗਡ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੇਰਵੇ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 396 ਦਾ 2010.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 24.07.2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜਿਸਨੂੰ CRLA ਨੰਬਰ 909 ਦਾ 1999 ਹੈ।

ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ:

ਰਾਜੁਲ ਭਾਰਗਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜੀਵ ਕੇ. ਗਰਗ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਗਰਗ, ਲਲਿਤ ਨਾਗਰ, ਟੀ. ਐਲ. ਗਰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸਮਰ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਕੇਸ਼ਵ ਮਿੱਤਲ, ਮਿਸ ਸਬਰਨੀ ਸੋਮ, ਅਮਨ ਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬੀ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ

ਬੀ. ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 24ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ 2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 413-ਡੀਬੀਏ ਦਾ 2001 ਅਤੇ 909-ਐਸਬੀ ਦਾ 1999 ਨਾਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਨੰਬਰ 134 ਦਾ 2000, ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1), ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ("ਆਈਪੀਸੀ" ਲਈ ਛੋਟਾ) ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਮਿਸਿਜ਼ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਸਿਰਸਾ (ਇਸਨੂੰ "ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਵੱਲੋਂ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 122 ਦਾ 1994 ਵਿੱਚ 14ਵੀਂ ਸਤੰਬਰ 1999 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦਕਿ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 413-ਡੀਬੀਏ ਦਾ 2001 ਅਤੇ ਪਵੀਤਰ

ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-3), ਕਰਮ ਕੌਰ (ਇਸਨੂੰ "ਮ੍ਰਿਤਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਭਰਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸੁਧਾਰ ਨੰਬਰ 134 ਦਾ 2000 ਜੋ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਰੀਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਤੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

2.1 ਮਾਰਚ, 1987 ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁੰਡਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਅਭਿਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਜ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ 20,000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 1990 ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਰ 2.5-3 ਤੋਲੇ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ। ਹੋਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਾਉ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਅਖੀਰਕਾਰ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰੰਤੂ, ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ, ਦੇ ਜਮਾਈ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭਰੋਸੇਮੰਦੀ ਅਤੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਅਭਿਯੋਗ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ (PW-3), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ, 1991 ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ 3 ਤੋਂ 4 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਚਾਥਾ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ (PW-3) ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਹੋਈ ਹਰਾਸਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਰੰਧੀਰ ਸਿੰਘ (PW-4), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ (PW-6), ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ, ਕੋਲ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 5ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਭਗਵਾਨਗੜ੍ਹ ਦੇ ਡਾ. ਸ਼ਰਮਾ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਆਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਵਾਪਸੀ ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ (PW-3) ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ (PW-3), ਰੰਧੀਰ ਸਿੰਘ (PW-4) ਅਤੇ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਗੁਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਦਯਾਨੰਦ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ (ਇਥੇ ਅੱਗੇ "DMC, ਲੁਧਿਆਣਾ" ਕਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਪਹੁੰਚੇ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਬੇਹੋਸ਼ ਪਈ ਸੀ। 5ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ, ਡਾ. ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਰ (PW-7), DMC, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮੈਡੀਕੋ-ਲੀਗਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ 91% ਜਲਣ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 05.10 ਵਜੇ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਰਾਭਾ ਨਗਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ (SHO) ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਭੇਜੀ।

2.2 7ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਚੇਤਨਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਨੇ ਪਵਿਤਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-3) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾੜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-4) ਨੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜਨਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ.), ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਡੀ./1) ਦਿੱਤੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਅਰਥਾਤ 8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ, ਮਿਸਟਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5), ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਡੀ./2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ./3) ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਸ.) ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦੀ ਰਾਇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਇ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਸ./1) ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ, ਮਿਸਟਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਗਭਗ 04.40 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਲ.) ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ ਛਾਪ ਲਗਾਈ। ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (“ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.” ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) (ਐਕਸ. ਪੀ.ਈ./1) ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਥਿਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਭਾਨ ਕੌਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਸ, ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 498-ਏ, 307, 406 ਅਤੇ 34 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। 18ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ, ਲਗਭਗ 06.00 ਵਜੇ, ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਯੂ-8) ਨੇ ਸਰਾਭਾ ਨਗਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੁੱਕਾ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਮ.) ਭੇਜਿਆ,

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਦਿਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਹਾਇਕ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਏ.ਐਸ.ਆਈ.), ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ (ਪੀਡਬਲਯੂ-9) ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਇੰਕੁਆਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਆਰ./1)।

2.3 ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਉੱਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਚੂੰਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੇਕਸੂਰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

2.4 ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਨੌਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 313 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਲਈ "Cr.P.C.")। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨੇ ਇੱਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਦਾਜ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਫਾਈਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਧਾਰਾ 302 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2.5 ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ; ਜਦਕਿ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3) ਨੇ ਵੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ-ਆਪਣੀ ਅਪੀਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਸ ਧਨ ਕੌਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਰ ਗਈ; ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-3) ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਇਸ ਲਈ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਸੁਰ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤਾ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ।

4. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੁਲ ਭਾਰਗਵ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਮਰ ਵਿਜੈ ਸਿੰਘ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਸਟੇਟ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

5. ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਗਵ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ 3-4 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਟਿਕ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀਨੀਅਰ ਕੌਂਸਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮਖਨੂ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ 16 ਅਗਸਤ 2022 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ (ਬੀ.ਆਰ. ਗਵਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਜੇ

ਅਮਿੰਧਨੱਤੁ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ) ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਸਨ।

6. ਸ੍ਰੀ ਭਾਰਗਵ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਵੀ ਬਣਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਕਿ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6) ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ।

7. ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ, ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-8) ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

8. ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸਬੂਤ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ-6) ਦੇ ਸਬੂਤ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

10. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਹੂਮ ਦੇ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਅਤੇ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਮਰਹੂਮ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 5ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12.00 ਵਜੇ ਕੇ ਕਰੀਬ, ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਫੁਲੋਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਵ, ਇਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਸੁਰ ਅਤੇ ਧਨ ਕੌਰ, ਸਾਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਗਈ, ਉਸ ਨੇ ਚੀਖ ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਬੋਚ ਲਿਆ।

11. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਨੂੰ 5ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਿਆਨ 8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮਰਹੂਮ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਐਸਡੀਐਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਐਸਡੀਐਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆਈ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਉਹ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਮੁੰਡੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਮਰਹੂਮ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਹ 2-3 ਮੁੰਡੇ ਮਰਹੂਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਉਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ

ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-8), ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪ ਹੀ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਦਾ ਮਰਨ ਸਮੇਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ ਫੁਲੇਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ

ਦੁਪਹਿਰ 04.40 ਵਜੇ ਜਦਕਿ ਉਸਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਸਬੰਧੀ ਰਾਇ 06.00 ਵਜੇ 8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੈੱਡ-ਹੈੱਡ ਟਿਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 8ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 1991 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 04.40 ਵਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਾ. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-8) ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-5), ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ।

13. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ ਧੀਰ (ਪੀਡਬਲਿਊ-7) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਤਿਹਾਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਖੁਦ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਈ ਸੀ।

14. ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲਤਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ (ਐਕਸ. ਪੀ.ਐਲ.) ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ।

15. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹੀ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ, ਏ.ਐਸ.ਆਈ., ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਪੀਡਬਲਿਊ-9) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 307 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਸ.ਐਚ.ਓ. ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਛੋਟੀ ਮਿਜ਼ਾਜ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਉਸ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੀਵਾਲੀ ਲਈ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਮਾ ਮੰਦਰ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਤੰਗ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਭਿਯੋਗ ਪਵੀਅਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-3), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਭਰਾ, ਰੰਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-4), ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-6), ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ, ਦੇ ਸਬੂਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਿਊ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸਾਵਧਾਨੀ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਹੇਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਾਏ ਅਸਪਸ਼ਟ ਦੋਸ਼ ਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-6), ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ, ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੰਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੀਡਬਲਿਊ-4) ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਸਸੁਰਾਲ ਵਾਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਚਾਥਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-4) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰੇਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਅਧੀਨ ਹੈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

18. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ii) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 14ਵੇਂ ਸਤੰਬਰ 1999 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 24ਵੇਂ ਜੁਲਾਈ 2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iii) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬੌਂਡ ਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

19. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate